

BON

Bohdašín, Vanovka, Rokole, Bydlo

BOHDAŠÍNSKÉ OBECNÍ NOVINY

www.bohdasin.cz; obec.bohdasin@dobruska.net

redakční rada: Jana Petřů, Hana Matějčková,

Mgr. Lenka Moravcová, Radka Gottwaldová, Josef Černý
stálí spolupracovníci: Ljuba Rychetská, sestry z Rokole

3/2024

Říjen

Astronomický podzim začíná podzimní rovnodenností 23. září.

Podzim často vytváří v přírodě úchvatné barevné scénérie, které vzbuzují u lidí zájem a vzniká sezónní turistický ruch. Listy se barví do oranžova, červena i žluta. Pak začínají opadávat, aby strom měl dostatek mízy jen pro sebe. Dny se krátí. Je brzy tma a počasí je jako na houpačce. Jednou zima a sychravo a pak najednou sluníčko, teplo a krásný barevný podzim.

Na podzim v mnoha zemích začíná školní rok. Je to dáno historickými důvody, kdy původně soukromé školy měly v létě prázdniny, protože se děti s rodiči přesouvaly z měst na svá letní sídla. Po přijetí povinné školní docházky od Marie Terezie převzaly státní školy stejné rozvrhy.

Já mám podzim docela ráda, ale jen když ještě svítí sluníčko. Když je v lese klid, ticho a rostou houby. Sklízí se ovoce (jablka, hrušky,) a hlavně vybíráme brambory na zimu.

Také na podzim dozrává víno a chmel.

Nesmíme zapomenout na zvířata v lese. Sušíme jeřabiny, kaštiny, bukvice.

Na podzim se taky dlabou dýně. Je to tedy svátek, který se slaví spíše v Americe, ale už se to přeneslo i k nám. A docela se to tu ujalo. Aspoň tedy to dlabání dýní, ne to, že se chodí po sousedech v kostýmech.

Já chci spíše připomenout dušičky, ty také patří k podzimu. A určitě každý z nás má někoho komu zapálí svíčku a ozdobí hrob.

Tak se opatrujte a hlavně dávejte pozor na své zdraví.

Podzimní pranostiky

Podzim bohatý na mlhu,
věští v zimě mnoho sněhu.

Divoké husy na odletu,
konec babímu létu.

Je-li na podzim mnoho hub,
přijde tuhá zima.

Jakmile se ukazuje polní myš,
že máš o dřevo se starat víc.

Podzimní básnička

Slunce svítí, ale moc nehřeje,
u kamen každý pookřeje.
Barevné listí hned usychá,
k tomu je nálada pochmurná.

Den se krátí, noc se prodlouží,
všude kolem plno louží.
Příroda se k spánku chystá,
pro sníh už je dosti místa.

napsala a složila: Radka Gottwaldová

A co se u nás událo od poslední?

4.-7. červenec - výlet motorek

červenec – položení betonových kanalizačních trub a terénní úpravy u klubovny

červenec a část srpna – oprava spodní hasičské nádrže

10. srpna - soutěž o bohdašínskou proudnici

25. srpna – loučení s létem

16. září – veřejné zasedání

V Bohdašíně a okolí se stále něco děje. A to je dobře.

Mopedí expedice 2024 – Košťálov

Po roce nastal náš oblíbený den D, Mopedí expedice 2024, tentokrát do oblasti severovýchodních Čech, samo sebou všichni již byli řádně natěšeni.

Zde je krátký přehled z naší cesty.

Čtvrtek – den první, cesta do Košťálova

Cesta měla být započata o něco dříve, než byla, ale to je již standard Bohdašína, takže po plynulém příjezdu všech účastníků jsme ještě naložili tentokrát ELEKTRICKOU dodávku, nakoupili pár dobrot v právě dorazivší pojízdné prodejně a v 10:40 konečně došlo na očekávaný start.

Cesta netrvala dlouho, cca 5 minut, když došlo k menší nehodě jednoho z jezdců ještě ani ne v Ohnišově.

Šlo ovšem o zkušeného matadora, jenž se z nehody okamžitě oklepal a jelo se dál. Hlavně se to nesmí dovědět manželka. :-)

V Novém Městě nad Metují jsme počkali na dalšího, s poruchou se potýkajícího jezdce a pokračovali dále do vyhlášené restaurace „u Pitašů“ ve Velkém Třebešově, kde ovšem bylo totálně narváno. Po kratší poradě jsme hladoví pokračovali do Chvalkovic. Hospoda „Na Betoně“ byla

podezřele prázdná, nicméně spokojenost s restaurací bych hodnotil obecně jako průměr, v dané situaci průměr vyšší. Cesta dále pokračovala celkem bez obtíží. Po přestávce na kávu a pišingr V Bílé Třebešné jsme krátce po 17. hodině dorazili do základního tábora na

koupališti v Košťálově... Konečně.

Prasklé lanko přední brzdy kolegy s nadupaným motorem z České Čermné. Paní provozní nás umístila (i na naše přání) trochu stranou od „normálních“ návštěvníků. Po dobré večeři proběhla porada o následujícím dni. Někteří si to stejně nepamatovali.

Pátek – den druhý, Ještěd

Ráno připomenutí, kam se jede, ano byl to Ještěd. Někteří se těšili více, např. kolega z Č. Čermné, nebudu jmenovat, jiní měli právem

jisté obavy z náročného cíle. Zastávka na pumpě, pro doplnění energie a dávky kofeinu a hurá na cestu. Zde se ukázalo, že nadupaný motor kolegy z Č. Čermné je asi opravdu silný, neboť mu odešlo ložisko rozety. V této situaci neřešitelný problém. Oběd v restauraci „Koruna“ v Českém Dubu bych raději nekomentoval, anebo ano... Dostal jsem něco jiného, než jsem objednal chuti a podoby mdlé. Kolega s poškozeným ložiskem se nakonec oběda nedočkal, což jeho náladu nijak nepozvedlo, vzhledem k tomu, že již bylo jasné, že na Ještěd se nepodívá. Po zbytek výpravy jsme si z něj alespoň mohli dělat legraci, vždy se někdo takový najde. Vskrytu duše nás to ale samozřejmě mrzelo a Ještěd bychom mu přáli.

Jinak byl ovšem výjezd na Ještěd naprosto triumfální a jednoznačně nejlepší zážitek celé expedice, tedy alespoň za mně.

Cesta do základního tábora již proběhla celkem normálně, pomínu-li, vybití baterií u dodávky, její následný odtah za pomoci traktoru kamsi ke stodole, kde byla zásuvka a bylo možné dodávku částečně dobít. Kolega z Č. Čermné stroj též opravil. Porada po večeri tentokrát nebyla tak divoká.

Sobota – den třetí, Bozkovské dolomitové jeskyně

Ráno lehká snídaně a zhruba v půl jedenácté odjezd k Bozkovským dolomitovým jeskyním, které jsou nejrozsáhlejším jeskynním systémem severovýchodních Čech s největším podzemním jezerem v Čechách.

První zastávka k doplnění hladiny kofeinu byla u naší oblíbené čerpací stanice.

Po příjezdu na parkoviště v Bozkově jsem si s dalšími méně opatrnými členy výpravy dal oběd v místním občerstvení, za moc to nestálo, ale byl hlad... Pár chytřejších cestovatelů navštívilo „Konobu u Zlatana“ a byli nadmíru spokojeni. Samozřejmě jsme jim to se vši upřímností přáli. Prohlídka Bozkovských jeskyní opravdu stála za to, možná i proto, že jsme měli celkem milého, vtipného průvodce. Byl mezi námi chytrý jedinec, který zcela jistě věděl, co je stalagmit a stalaktit, ale to je nedůležité, jen jsem měl potřebu se prásknout.

Večerní porada o příštím dni byla bezpředmětná, čekala nás cesta domů.

Neděle – den čtvrtý, návrat

Poslední den začal smutným bouráním základního tábora, lehkou snídaní a okolo jedenácté, tedy přesně v 10:59 jsme vyrazili na cestu domů. Při závěrečném rozlučkovém kolečku po kempu mi prasklo táhlo zadní brzdy, načež jsem téměř lehl, ale vše se obešlo bez větších potíží, jen sjezdy z kopců byly pro mě opravdovou výzvou. Blížil se čas oběda, tedy čas vyhledat restauraci, jež by nás byla hodna. Vybrána byla hospoda „Dupačka“ v Tetíně. Po příchodu do restaurace se na nás pan vrchní, doufám, že ne majitel téměř obořil, co si jako myslíme přijít v době obědů (12:49) na oběd, navíc 18 lidí. „Mohu vám udělat smažák nebo si hodinu počkejte“, polovina z nás počkala, já a druhá polovina rozhodně ne, neb na toto nejsme zvědaví.

Vyrazili jsme tedy do nedalekého Miletína, kde byl objeven „Obecní hostinec Rohoznice“. Naprostá spokojenost s jídlem i obsluhou.

Po ukojení našich gastro potřeb jsme počkali na náměstí v Miletíně na ostatní a společně se dali do pohybu směr Bohdašín. Poslední zastávka na náměstí v Novém Městě nad Metují sloužila vlastně už jen k tomu, abychom se seskupili a nikdo nám nechyběl. Pak jako každoročně na posledním

úseku, jelikož nás čekalo dlouhé stoupání, jel každý co to dá. Protože zastavit prostě nesmíš. Vítězoslavný návrat do rodné visky snad netřeba komentovat. Závěrem s odstupem času mohu napsat, že akce byla opět mimořádně vydařená a už nyní se těším na příští ročník.

napsal: Robert Střelka

Bohdašínská proudnice 2024

10. srpna se konal už 21. ročník hasičské soutěže o bohdašínskou proudnici. Letos se zúčastnilo 5 družstev. Jako pokaždé se jednalo o hasičské klání v požárním útoku s překonáním lávky přes nádrž. Odpoledne se v soutěžích pokračovalo. Byl

připraven přejezd na trakaři, klání s bidélci a pro menší děti byla připravena překážková dráha. Letošní přejezd na trakaři byl zpestřen jízdou mořské panny a námořnice. Obě holky mají rády vodu, takže je koupání v hasičské nádrži neminulo.

UČESNÍ ENY	START ČÍSLO	DRUŽSTVO	ČAS 1	ČAS 2
I.	3	SLAVONOV	52:17 (1)	82:14 • (1)
II.	2	BOHDAŠÍN u.Č.K.	54:00 (2)	85:09 • (2)
III.	4	LINHARTOVI	62:29 (4)	87:09 • (3)
IV.	5	BOHDAŠÍN	54:16 (3)	96:42 • (5)
V.	1	OSEČNICE	62:38 (5)	90:08 • (4)

Náročný den byl zakončen večerní zábavou, o kterou se postarala skupina Styl. Jídla a pití bylo dostatek. Takže si všichni, kdo

dorazili, akci užili. A těm, kdo se ještě na akci podíleli, patří velké poděkování.

Loučení s létem

V neděli 25. srpna odpoledne proběhlo loučení s létem pro děti za hasičskou zbrojnicí. Letos si děti prošly několik stanovišť s úkoly a opičí dráhu. Navštívili nás myslivci z mysliveckého spolku Zábory-Ohnišov. Dětem ukázali trofeje, zbraně a lovecké psy. Dole u hospody děti čekalo malování na obličej, dětské tetování, vyrábění a odměna.

Na závěr byl nafouknut skákací hrad, na kterém se děti vyřádily. Nechyběla večere formou párku v rohlíku a meloun. Počasí nám přálo a začalo mrholit až na konci akce. Myslím si, že se akce vyvedla. Příští rok na viděnou!

Všem, kdo se na akci podílel, moc děkuji za pomoc. ☺

napsala: Jana Petrů

O čarodějné knize

Povídka Adolfa Popelky

Jdeme-li z Tisu cestou obecním lesem ke Rzům, zpozorujeme vlevo od cesty blíže řeky Olešenky stopy po bývalém mlýně, který tu kdysi stával.

Mlýnskou strouhu můžeme sledovat od místa, kde voda padala na vodní kolo, až kus výše, již venku z lesa, pod osaměle tam stojící chalupou, kde býval splav. Kdy onen mlýn zanikl, o tom se zprávy nezachovaly, patrně je tomu již hodně dávno.

Ve starém urbáři opočenském z r.1547 vyskytuje se v Tisu mlynář Korzián. Byl-li majitelem tohoto neb níže stojícího Jirsova mlýna, nyní Hejdova, kdo ví? Kdysi, už je tomu dávno, žil v tomto zašlém mlýně mlynář Jíra, který vlastnil čarodějnou knihu, jejíž pomocí mohl přivolati pekelné duchy a provádět různé čarodějné kousky.

Mlynář Jíra však nebyl neznabohem. Byl mužem velice nábožným, pilně chodil do kostela na Hrádek.

Jednou na Hrádku v kostele o ranní jat byl najednou jakýmsi velkým nepokojem a strachem. Svěřil se manželce vedle něho sedící. Ta radila, aby se šli domů podívat, jestli se nestalo něco zlého.

Pokřižovali se, vyšli z kostela a pospíchali k domovu. Cestou shledal mlynář, že mu schází klíč od almárky koutnice, v níž uschovával peníze, cenné věci, papíry a onu čarodějnou knihu. Ulekl se tím více a pospíchal domů, co mohl. Nestrachoval se věru nadarmo. Zdaleka již pozoroval, že na stromech kolem mlýna a podél Olešenky je plno černých ptáků. Staré Olše, jasany a javory hemžily se spoustami havranů, vran a kavek, protivně krákajících, že uši zaléhaly.

Jíra poznal hned, že jeho chlapci Kašpar a Melichar vyšťárali v koutnici, u níž zapomněl klíček, čarodějnou knihu, že v ní četli a tím pekelné hosty svolali. Honem nabral větel jáhel, rozházel je na sadě do trávy a zavolal na ptáky, aby sbírali. V okamžiku hemžili se všichni na sadě a zobali o překot. Pak pospíšil do světnice, vytrhl jednomu s chlapců, zabranému do čtení, čarodějnou knihu, vlepil mu několik důkladných pohlavků a honem četl přivolávací formulku pozpátku.

Jak četl, vylétali černí ptáci do výšky příšerně krákajíce a odlétali k horám. Kdyby byli ti ptáci sebrali rozházené jáhly dřívě, nežli mlynář Jíra dočetl do konce zaříkávání, byli by jej s celou rodinou roztrhali. Čerti! To dobře věděl!

Jíra dovedl také zloděje přinutit, aby ukradenou věc vrátil, nebo ho přimrazit. Jednou sekal na poli na Žákovci (místní jméno pro polnosti jižně od Nového Hrádku, mezi sokolovnou a lesy spadajícími k údolí Olešenky) spolu s jinými sekáči obilí. Mlynářka a jiné ženy odebíraly.

Před svačinou mlynářka odběhla domů, aby přinesla chléb, máslo a sýr a polila plátno na louce pod mlýnem k bílení rozprostřené.

Plátno však bylo pryč, někdo je ukradl. Vrátila se na pole se svačinou a sdělila novinu o krádeži mlynářů. Mlynář nemeškal, pospíšil domů a hledal stopu zloděje. Našel ji brzo. Pak přinesl z koutnice čarodějnou knihu a dva rezavé staré hřebíky. Přerýkal obrácen směrem po stopě jakousi formulku, pak do každé stopy zarazil jeden rezavý hřebík a čekal. Zanedlouho lesní stezkou, vedoucí ke Sněžnému, přicházela ženská s nůsí. Sňala ji z ramen, vyndala z ní plátno a vrátila je mlynářů, pro Boha prosíc za odpuštění a slibujíc, že co živa bude, cizího majetku se nedotkne. Vyprávěla, že byla už za lesem, ale najednou prý ucítila při došlápnutí pravou nohou prudkou bolest v chodidle a sotva došlápla levou nohou, pocítila i v ní hroznou bolest a tak se to opakovalo při každém kroku. Zkusila jít nazpátek a to šlo úplně bez bolesti. Napadlo ji, že je to trest za krádež a že má kradené plátno vrátit.

Když pasáci nechali na poli zaběhnout dobytek do jeho obilí nebo řepy, přimrazil je mlynář i s dobyt看, že zůstali na místě jako strnulí. Několik pohlavků je kouzla zbavilo a propustilo. Utíkali pak, jako by jim hlava hořela a po druhé se chránili dělat mlynářů škodu.

Měli – li mlynář chuť na zvěřinu, šel jednoduše do lesa, vytrhl tam stromek, břízku nebo smrček,

vzal jej u kořene a táhl za sebou. Lesní zvěř, zajíci i srnčí, běžela za ním pěkně až do mlýna, kde ji mohl pohodlně zaříznout a dát na pekáč. To byly časy!

Po zániku Jírova mlýna dostala se prý ona čarodějná kniha níže do mlýna Jirsova. Nyní je tam u Hejdů. Dost možná, že ta čarodějná kniha je tam dosud někde tajně schovaná.

Podle Adolfa Popelky - Hana Matějčková

Triatlon: příběh tří sportů který oslavil padesátku

Triatlon je individuální sportovní závod zahrnující tři disciplíny: plavání, jízdu na kole a běh. Přestože jsou uvedené tři sporty tradiční s dlouhou historií, triatlon působí na sportovní scéně jako nováček, ačkoliv letos oslavil 50 let.

Kořeny sahají až do 20. let minulého století do Francie, kde se konala klání zvaná Les Trois Sports (tři sporty). První oficiální triatlonový závod se uskutečnil 25. září 1974 v San Diegu v Kalifornii. Tento závod, který se konal jako zábavná alternativa k tradičním atletickým soutěžím, zahrnoval 500 m plavání, 10 km jízdy na kole a 8 km běhu. Kombinace těchto disciplín se používala v rámci tradičních testů přežití, které absolvovali američtí záchranáři.

	Plavání (km)	Cyklistika (km)	Běh (km)	Světový rekord
IRONMAN 140.6¹	3,8	180	42,2	7:21 ² 8:02 ³
IRONMAN 70.3 (half, půlka, dlouhý triatlon)	1,9	90	21,1	3:26
Olympijský triatlon	1,5	40	10	1:45
Sprint triatlon	0,75	20	5	1:12
Supersprint triatlon	0,3	6	1,6	

Od svého vzniku si triatlon získal obrovskou popularitu. S nárůstem počtu triatletů se také zvyšovaly závodní distance. V roce 1978 se na Havaji konal první závod **IRONMAN** (u nás známý pod názvem Železný muž) o téměř nadlidských distancích 3,8 km plavání, 180 km kolo a 42 km běhu. Tento závod se zapsal do historie jako jedna z nejnáročnějších sportovních událostí. Každý sport se dostane do pomyslné síně slávy a všeobecného zájmu, jakmile se stane součástí olympijských her. Premiéra triatlonu v rámci letních olympijských her se konala v **australském Sydney** v roce 2000 a to v délce, která je triatlonisty považovaná za standart: 1,5 km plavání + 40 km cyklistika + 10 km běh.

Závody dlouhého triatlonu a IRONMANa jsou na hranici lidských možností a často vyžadují enormní fyzické i mentální úsilí. Mnozí špičkoví triatlonisté vzešli z profesionálních běžců či cyklistů, kde v individuální disciplíně nedosáhli vrcholu. Díky intenzivnímu tréninku a velkému objemu natrénovaných kilometrů se však stali schopnými vytrvalci a následně úspěšnými triatlonisty. Legendární český triatlonista **Petr Vabroušek**, stále aktivní a s výbornými výsledky, má nyní 51 let a začínal jako profesionální veslař.

O jednotlivých disciplínách není potřeba nic složitě psát. Prostě plavat, jezdit, běhat a pilovat techniku. **Plavání** je oříšek, je technicky náročné a i přes tréninkový dril stáhnete na výsledném závodním čase díky plavecké části nejméně vteřin. Navíc se plave v davu, hlava na hlavě, což na výkonu nepřidá. A také platí jedna věc a to, že nejrychlejší plavec zpravidla triatlon nevyhrává.

¹ 140,6 mil

² 2021 Kristian Blummenfelt, Norsko

³ 2024 Anne Haua, Německo

Kolo – to je želičko v ohni, které může závodníka posunout ve výsledném pořadí. Na kole je možné ukrojit na výsledném čase co nejvíce minut a pokud se závodník během cyklisté části úplně „neutaví“ a nechá síly na závěrečný běh, tak může doufat v dobrý výsledek. Běh - teď už je to hlavně o vytrvalosti a také o tom, jak moc se sportovec zvládne kousnout. Nebudeme si nic nalhávat. Finiše těch dlouhých triatlonových závodů jsou plné vyčerpaných úsměvů plných úlevy, ale také bolesti, křečí, kolapsů a prvních pomocí.

Na jednu disciplínu jsem zapomněla – depo. Ano, depo je také disciplína, která se musí trénovat a která může stát mnoho cenného času anebo trestných vteřin. Ono sundat ze sebe neoprén, najít své kolo, nasadit helmu, boty a rozjet se, to všechno v co nejrychlejším tempu, vyžaduje nemálo trénování a trochu zručnosti. Zajímavé je také druhé depo – sesednou z kola, rychle se přezout do běžecký bot a vysvětlit nohám, že musí běžet. Zní to jednoduše, ale věřte, že pro hobby závodníky to je opravdu těžké. Této čtvrté disciplíně se také říká přechody. Jsou jí věnovány samostatné tréninky, kde se opakují krátké rychlé úseky cyklistiky, přezouvání a běhu několikrát za sebou. Depo také na velkých závodech může být tak rozsáhlé, že je lepší natrénovat si cestu ke svému kolu den dopředu.

Někdo by si mohl myslet, že **sprint triatlon** je pro začátečníka ideální. Jedná se o 750 m plavání, 20 km kola a 5 km běhu (nebo mohou být i kratší distance). Nenechte se mýlit. Na profesionální úrovni to jsou velmi nepříjemné závody ve velmi vysokém tempu. Ale na této distanci se koná také spousta „vesnických“ závodů, kde je třeba volnější přístup k pravidlům, a prakticky vždy se tu najde někdo, kdo plave prsa nebo jede na naprosto nemožném kole a tempo je volnější.

U **olympijského triatlonu** je kolo (40 km) i běh (10 km) pro běžné sportovce poměrně dobře zvládnutelné, ale plavání (1 500 m) je dlouhé. Takový závod už nelze na hobby úrovni absolvovat bez přípravy. Výhodou je, že se na dá natrénovat při běžném životním stylu. To se však nedá říci o Ironmanu.

Na závod pod názvem half/ půlka/ dlouhý triatlon/ IRONMAN 70.3 (1,9 km plavání, 90 km cyklistika a běžecký půlmaraton) je natrénování obtížné a vyžaduje minimálně roční poctivou přípravu. **IRONMAN 140.6** (3,8 – 180 – 42,2) je už z jiného světa. Náročný vytrvalostní závod, kde závodníci svůj život podřídili tréninku, se bojuje s časovým limitem 17 hodin na dokončení. V ČR se koná jediný závod v roce a to v Otrokovicích.

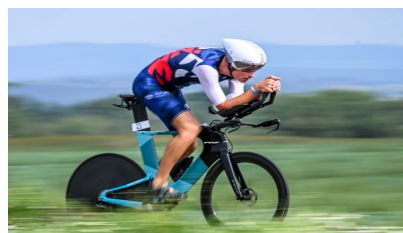
Kam vyrazit na triatlon?

Nejbližší závod pro „hobíky“ i profíky se každoročně koná v Opočně, kde po plavání v Broumaru (pokud stav a hloubka vody vůbec plavání dovoluje) následuje 20 km cyklistické části směr Semechnice a Trnov a poté posledních necelých 5 km běhu kolem Opočna.

Jako autorka článku se v závěru musím přiznat, že sama jsem triatlonový závod nikdy neabsolvovala. Utopila bych se hned v první části anebo nesplnila časový limit, který je dán nejen na celý závod, ale také na jednotlivé úseky. Moje zkušenosti jsou čistě z pozice pozorovatele z domácího depa, jako podpora mého manžela. Ten se z MTB cyklistiky přesunul na silniční kolo, v rámci kombinace

tréninku s během zkusil první duatlony a následně také triatlony. Od té doby jej triatlon nepustil, je součástí naší rodiny stejně jako

běžecké boty, různá kola, neoprény atd. V srpnu se v **Hradci Králové** konal poprvé na území ČR HALF IRONMAN 70.3 v rámci série závodů světového poháru. Na tento výjimečný závod se přihlásilo 1 333 závodníků z celého světa. Pavel se s časem 4:59:13 umístil na 236. místě. V kategorii muži 40-44 na 31. místě (plavání 2 km za 00:36:18, kolo 90 km za 2:19:20, běh 21 km za 1:55:25).

Triatlon je náročný na přípravu nejen pro sportovce, ale někdy také pro jeho nejbližší okolí. A i když bych občas všechna kola a běžecké boty co doma máme někam zamkla, tak jsem v cíli pyšná

a šťastná, že to máme všichni za sebou. A pokud Pavel dočetl až sem, tak mu přeji mnoho a mnoho kilometrů ve vodě i na suchu ve zdraví a plné síle.

Napsala: Lenka Moravcová

8 přírodních antibiotik, na která jsme kvůli práškům zapomněli: česnek, med, lichořeřišnice a další

Ještě před pár lety se sázelo na antibiotika z lékárny jako na skoro všemocnou spásu, dnes se vracíme k mnohem rozumnějšímu přístupu. Antibiotika ano, ale pouze tam, kde si šetrnější léčba neporadí. A šetrnější může být i léčba vhodnými bylinkami nebo medem.

Antibiotika dříve

Ve 30. letech minulého století spatřil svět penicilin. Objev samozřejmě velmi důležitý, za život mu vděčí spousta do té doby neléčitelných nebo jen špatně léčitelných pacientů. Jenže nic se nesmí přehánět a kurýrování drobnějších neduhů antibiotiky, mezi něž patří i penicilin, už vůbec ne! Časem se přišlo na to, že i úžasná antibiotika mají své velké nedostatky, ale bohužel není tak dávno doba, kdy předepisování antibiotik na každou drobnost bylo normou, a dokonce i sami pacienti to tak vyžadovali. Lékař, který nechtěl hned předepsat antibiotika, byl pro ně neochotný, a tedy špatný lékař.

Antibiotika dnes

Před možností vzniku rezistence varoval už sám objevitel Alexander Fleming v roce 1945. Bakteriální infekce si proti antibiotikům dokážou časem vytvořit rezistenci a ta přestávají fungovat. Používání průmyslově vyráběných antibiotik také vede k ničení tělu prospěšných, symbiotických mikrobů, což má za následek oslabování organismu. Je jasné, že při závažné infekci nebo těžké angíně nebude nikdo soudný spoléhat jenom na bylinky. Ale na druhou stranu s obyčejnou rýmou nebo virózou si bylinky dokážou poradit. V každém případě je dobré myslet i na prevenci a povolat do zbraně tzv. přírodní antibiotika. Které to jsou?

Echinacea si léta nesla české označení třapatka. Ale protože stejné pojmenování jako tento rod z čeledi hvězdnicovitých nesl i rod Rudbeckia ze stejné čeledi, začíná se v současnosti užívat pro echinaceu spíše české označení třapatkovka, aby se rudbekie od echinaceí odlišily. Patří mezi významné a velmi oblíbené léčivky, protože vykazuje značnou antibiotickou aktivitu. Užívá se preventivně pro zvýšení imunity, odolnosti proti běžným infekčním onemocněním. Pomáhá v prevenci proti virovým onemocněním, užívá se tedy například proti chřipce a zánětu dýchacích cest.

- Tinktura z kořene echinacey působí proti chřipce a tinktura z květů proti nachlazení.
- Proti kašli je výborný echinaceový sirup, který si může každý připravit i sám doma.
- Echinacea pomáhá i s problémy s kůží. Zabírá na ekzémy, psoriázu i na popálení od slunce.

Med je jedním z nejlepších přírodních antibiotik. Je to velmi všestranný pomocník při boji s bakteriemi.

- Zabírá na bolesti v krku, na kašel i zánět průdušek. Je vynikající například ve spojení s nastrouhanou cibulí.

- Med dokonce nanesený na kůži podporuje hojení ran a jizev.

Cibule nikdy nechybí snad v žádné kuchyni, vaření se bez ní neobejde. Obyčejná cibule však má i obrovské léčivé účinky. Cibule léčí zasyrova, tepelnou úpravou se účinné látky vytrácejí. Kopec cibule v guláši vám tedy k ničemu nebude.

- Cibule se užívá jako podpůrný prostředek při léčbě kašle, rozpouští hleny v dýchacích cestách a pomáhá při ucpaných dutinách.
- Šťáva z cibule působí jako dezinfekce a účinná pomoc proti parazitům.
- Pomáhá také při poštípání hmyzem.

Česnek je v kuchyni nepostradatelný, i když je pravda, že ho někdo špatně snáší a může mu způsobovat zažívací obtíže. Pokud vám však nevadí, je to skvělý přírodní lék na mnohé nemohy.

- posiluje obranyschopnost.
- Pomáhá při léčbě chřipky i nachlazení, léčí bolest v krku i v uchu či bolest zubů.
- Je vynikající při léčbě plísň, oparů i bradavic.
- Využívá se ve formě tinktury, sirupu, oleje, ale dokonce i čaje.

Zázvor - nenáročná exotická rostlina, kterou si snadno vypěstujeme doma za oknem nebo přes léto i venku, ale během celého roku najdete kořen zázvoru i v nabídce všech supermarketů.

- Označuje se jako protizánětlivý a antirevmatický, ale zároveň chrání před lámavostí kostí, upravuje vysoký krevní tlak a srdeční činnost.
- Z kořene, správně oddenku zázvoru se připravuje čaj nebo sirup při léčbě nachlazení.
- Zázvor má pozitivní účinky i na zažívací trakt, pomáhá při těhotenských i cestovních nevolnostech, a dokonce i snižuje cholesterol.

Rýmovník se stává velmi oblíbenou pokojovou rostlinou, která už chybí jen v málokteré domácnosti. Jeho pěstování je velmi jednoduché a množí se pouhým odstřížením větvičky, která pak rychle zakoření ve vodě.

- Z rýmovníku se vyrábí sirup, který se užívá při nachlazení, ale dokonce i mast, která se při nachlazení maže na hrudník.
- Podobně však funguje i příbuzný rýmovník, moud purpurový nebo v poslední době stále oblíbenější chřipkovník.

Lichořeřišnice zvanou lidově řeřicha, si můžete vypěstovat venku na zahradě i doma za oknem a všechny její části od semen až po listy a květy jsou jedlé. Z lichořeřišnice si můžete vyrobit i bylinnou tinkturu.

- Silné přírodní antibiotikum, které léčí záněty močového měchýře a močových cest. Obecně posiluje imunitu a pomáhá organismu, aby se ubránil chorobám z nachlazení a chřipkám či angínám.
- Pomáhá při infekcích dýchacích cest, účinně bojuje se stafylokokem i zlatým streptokokem.

Angínovník můžete pěstovat doma za oknem, ale dokonce i venku na zahradě. Vypadá tak trochu jako kosatec a krásně kvete.

- Využívají se mladé čerstvé listy, které se krátce rozžvýkají v ústech, ale nepolykají, proti angíně, kašli, zahlenění i onemocnění hlasivek. Pozor, při žvýkání opravdu pěkně pálí v krku!

- Odvar z oddenku pomáhá při zánětu močových cest, ale i při zácpě a nadýmání.

Přeji Vám, ať se Vám bacily vyhnou obloukem. Ale kdyby Vás přeci jen navštívily, tak Vám může tento článek být nápomocen při boji s nimi.

Zpracovala: Jana Petřů /zdroj: internet/

Rozhovor s umělou inteligencí

Přinášíme rozhovor s umělou inteligencí. Všude je jí plno, všichni o ní mluví, ale nikdo ji nikdy neviděl. Opěvovaná i zatracovaná. Následující otázky jsem psala do nejrozšířenější komunikační umělé inteligence ChatGPT. Pokud se chcete dozvědět více, co vám může tento komunikační nástroj přinést, přečtěte si rozhovor. Dotazy kladla Lenka Moravcová, odpovídala umělá inteligence ChatGPT 4.0 dostupná na webových stránkách <https://chatgpt.com/>.

Ahoj, jak se dnes máš?

Ahoj! Mám se dobře, děkuji za optání. A jak se máš ty? S čím ti mohu dnes pomoci?

Potřebuji odpovědět na pár otázek. Jak mám vysvětlit někomu, kdo o tobě nikdy neslyšel, co to je "ChatGPT"

Rád odpovím na Tvé otázky. Představil bych se například takto: Ahoj, jsem ChatGPT, virtuální asistent vytvořený OpenAI - umělou inteligencí. Umím ti pomáhat s hledáním informací, psaním textů, zodpovídáním otázek nebo dokonce s kreativními úkoly, jako je tvoření příběhů či návrhy designu. Mohu mluvit o různých tématech, od vědy a techniky až po kulturu, historii nebo každodenní rady. A co je na mně zajímavé – neustále se učím a přizpůsobuji se tomu, co potřebuješ

A co vůbec znamená zkratka ChatGPT?

Chat označuje moji hlavní funkci – komunikaci s lidmi prostřednictvím textu – tedy psaním zpráv.

- **G** - Generative se týká schopnosti vytvářet nové odpovědi na základě zadaných vstupů, mohu odpovídat jako ekonom, jako stavař, jako odborník na genetiku nebo jako kuchař
- **P** – Pre-trained znamená, že jsem byl předem natrénován na velkém množství textových dat, abych rozuměl jazykům a mohl efektivně odpovídat.
- **Transformer** je název architektury sítě, na které jsem postavený. Jde o moderní typ modelu umělé inteligence, který je velmi efektivní pro zpracování jazyka.

Díky těmto principům mohu generovat odpovědi na různé otázky, navrhnout řešení problémů nebo pomáhat s tvořivými úkoly.

To zní skvěle! Jaké jsou tvoje největší výhody?

Díky, jsem rád, že to tak vypadá! Moje hlavní plusy nebo výhody zahrnují:

- **Rychlý přístup k informacím:** Můžu okamžitě zpracovat a poskytnout informace z široké škály témat, což ti může ušetřit čas při hledání odpovědí nebo inspirace.
- **Univerzálnost:** Dokážu ti pomoci s různými úkoly – od technických problémů a faktických otázek až po tvořivou činnost, jako je psaní příběhů nebo tvorba návrhů.
- **24/7 dostupnost:** Jsem k dispozici kdykoliv, bez ohledu na čas a den, takže na mě můžeš kdykoliv spoléhat.

- Nestrannost a objektivita: Mým cílem je poskytovat vyvážené informace a pomáhat ti při rozhodování bez předsudků.
- Rychlá adaptace: Umím se rychle přizpůsobit různým tématům, jazykům a stylům konverzace, abych ti poskytl co nejpřesnější a relevantní odpovědi.
- Trpělivost a neúnavnost: Můžu s tebou opakovaně probírat otázky, učit tě novým věcem, učit tě cizím jazykům nebo vysvětlovat složité matematické vzorce, a to bez ohledu na to, kolikrát se zeptáš.

A jaké jsou tvé největší slabiny? Na co bych si měla dát pozor?

Díky za skvělou otázku! I když mám spoustu výhod, je důležité vědět, že mám i své slabiny. Tady je pár věcí, na které je dobré dát pozor:

- Omezený kontext: I když se snažím udržovat kontext konverzace, můžu ho občas ztratit, zapomenout. Zejména pokud se konverzace prodlužuje nebo skáče mezi různými tématy. Nemám trvalou paměť, takže si nepamatuju předchozí konverzace z jiných sezení.
- Nepochopení složitých emocí: I když se snažím reagovat empaticky, nejsem schopen plně pochopit lidské emoce a lidské vztahy. Můj „cit pro situaci“ je omezený a může se zdát mechanický.
- Nedostatek aktuálních informací: I když mám hodně dat, mé znalosti mají určité datum ukončení (říjen 2023). To znamená, že nemám přístup k informacím o velmi aktuálních událostech nebo trendech.
- Generování nesprávných nebo smyšlených informací: Občas generuji informace, které nejsou úplně přesné nebo jsou dokonce smyšlené. Proto je dobré důležité věci ověřovat z důvěryhodných zdrojů.
- Nedokonalost v konkrétních praktických dovednostech: Nemůžu ti třeba ukázat praktické postupy krok za krokem nebo ověřit, že tvé řešení funguje v praxi.

Citlivost k nedovoleným nebo nevhodným tématům: Nemohu poskytnout rady ohledně nelegálních nebo škodlivých aktivit, a na určitá témata mám omezenou možnost reagovat kvůli etickým zásadám

Důležité je také vždy používat mě jako nástroj k nápovědě, ale důležitá rozhodnutí raději opřít o víc ověřených zdrojů a vlastní úsudek.

Sbíráš informace ze všech dostupných internetových zdrojů anebo jen z těch ověřených?

Mám přístup k informacím z různých zdrojů, ale při mém tréninku byly využity především kvalitní, veřejně dostupné texty, jako jsou knihy, odborné články, webové stránky a další zdroje, které jsou považovány za důvěryhodné a ověřené. Nemám přímý přístup k placeným databázím, licencovaným materiálům nebo neveřejným informacím.

Vždy doporučuji, aby si uživatel informace ověřil zejména u důležitých nebo komplexních témat. Jinak neprocházím automaticky žádné specifické stránky, sociální média ani jiná neveřejná data. Soukromí a bezpečnost jsou velké priority, takže nevidím a nezaznamenávám žádné osobní informace, pokud mi je uživatel aktivně neposkytne.

Jak můžeš pomoci běžnému člověku ve volném čase. Například moje maminka má 67 let, je v důchodu, ráda zahrádkaří a baví ji ruční práce (háčkování, pletení, šití). Jak by ona mohla používat ChatGPT?

Pro tvoji maminku by mohl být ChatGPT užitečný v několika směrech, které by ji mohly zaujmout a obohatit její volný čas:

1. Zahrádkaření

Tipy na pěstování: Může se mě ptát na konkrétní rostliny, jak o ně pečovat, kdy je sázet nebo jak se vypořádat s chorobami a škůdci.

Plánování zahrady: Pomůžu jí navrhnout plán zahrady, jaké rostliny kombinovat a jak efektivně využít prostor. Poradit s postupy při přesazování a množení.

Sezónní rady: Mohu jí připomenout, co dělat na zahradě v jednotlivých ročních obdobích.

2. Ruční práce (háčkování, pletení, šití)

Návody a inspirace: Mohu najít nebo navrhnout jednoduché návody a vzory pro háčkování, pletení nebo šití podle její úrovně dovedností.

Rady k technikám: Pokud by potřebovala poradit s nějakou technikou, třeba jak správně provádět určité typy stehů, můžu jí poskytnout vysvětlení krok za krokem. A také poradit co zajímavého uháčkovat nebo ušít na další sezónu, ať už praktické nebo dekorativní.

3. Volný čas

Recepty: Pokud ráda vaří, mohu jí pomoci najít nové recepty ze surovin, které potřebuje aktuálně zpracovat, vyzkoušet nové suroviny nebo připravit sezónní jídla. Navrhnout skvělý recept, podle surovin, které má doma.

Křížovky a hádanky: Může se bavit řešením křížovek, hádanek nebo jiných logických úkolů, které jí mohu připravit.

Cestování a výlety: Mohu jí doporučit zajímavá místa k návštěvě, ať už v její blízkosti nebo pro výlety do přírody.

Já moc háčkovat neumím, ale chtěla bych zkusit uháčkovat motýlka. Nemáš nějaký návod?

Háčkový motýlek je skvělý projekt pro začátečníky! Tady je jednoduchý návod, jak si ho uháčkovat:

Potřebné materiály: Háček (doporučuji velikost 3–4 mm), Bavlněná příze (můžeš použít dvě barvy – jednu na křídla a jednu na střed), Nůžky, Jehla na zapošíť konců.

Návod na motýlka:

1. Tělo motýlka

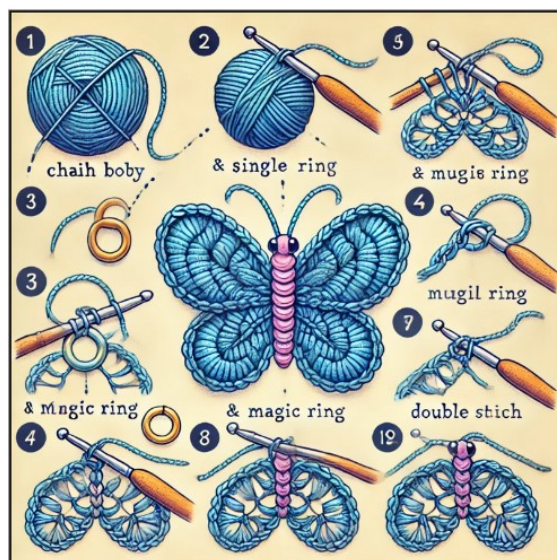
Začneme středem motýla:

Udělej řetízek o 12 okách.

Otoč a uháčkuj 1 řadu krátkých sloupků (KS) přes celý řetízek.

Zapošij konce.... (redakčně zkráceno) A máš hotovo!

Motýlka můžeš přišít na oblečení, klobouk nebo ho nechat jen jako dekoraci.

A obrázkový návod nemáš? Je těžké si to představit jen podle popisu.

Tak toto je představení umělé inteligence, která v současné době začíná radit každému a se vším. Nebojte se jí, může vám skvěle poradit a ušetřit čas při prohledávání mnoha jiných zdrojů. Ale mějte se na pozoru, především ti mladší, nenechte ji mít hlavní slovo a ověřujte si, co vám radí.

Listopadové zamyšlení

Začal podzim. V přírodě se vše pomalu chystá na zimu. Listů na stromech se barví do nádherných barev a pomalu opadá. Měsíc listopad má padající listy přímo v názvu. Někdy je také nazýváme „dušičkovým měsícem“. Lidé věřící i nevěřící navštěvují začátkem listopadu hroby svých blízkých, upravují je, zdobí květinami i věnci, rozsvěcují na nich svíčky a vzpomínají, modlí se za ty, kteří v nich odpočívají. Když v tyto dny navštívíte hřbitov, uvidíte proměnu. Všude plno květin a světél, alespoň v naší zemi.

Svátek všech věrných zemřelých, lidově Dušiček, křesťané patrně převzali ze starších „pohanských“ kultů, kterým dnes říkáme uctívání předků. V noci z 31. října na 1. listopad slavili Keltové konec léta a nový rok, svátek Samhain. Ten byl podle keltské tradice časem, kdy se duše zesnulých vrací domů a jejich příbuzní jim svítilnami z vydlabaných řep pomáhají na cestě do podsvětí. Na ochranu před zlými duchy se lidé převlékali do hadů a malovali si obličej. Svátku Samhain je svou podstatou a znaky nejvíce podobný Halloween slavený večer 31. října. Historickým předchůdcem křesťanských dušiček byly u pohanských Slovanů ritualizované oslavy či hostiny, konané přímo na nekropolích (pohřebištích) na počest zesnulých předků.

S ohledem na fakt, že Keltové a poté Slované osídlili Střední Evropu a jejich kultury se zde prolínaly, se předpokládá, že svátek Samhain byl slaven i na území ČR. Památku věrných zemřelých zavedl roku 998 opat z Cluny, sv. Odilo († 1048), který se snažil pokřesťanit pohanskou tradici. Z Cluny se slavení rozšířilo po všech benediktinských klášterech a dál. V Římě se památka 2. listopadu začala slavit ve 13. století. (viz Wikipedia)

Vzpomínám si, že jsme se jako děti na období okolo 2. listopadu těšily. Chodívaly jsme s rodiči na hřbitov, kde sice nebyl nikdo z našich příbuzných, ale zapalovaly jsme svíčky, které se dříve kupovali na stromček, na hrobech lidí, na které nikdo nevzpomínal, které byly opuštěné. Už jsme měly některé „oblíbené“: hrob umučených židovských děvčat z 2. světové války, hrob německého básníka Ufo Horna, dětské hrobečky a další. Později jsem občas chodívala na hřbitov, který byl nedaleko mého domova, na procházku“ a četla nápisy na hrobech a přemýšlela, jaký příběh se za různými jmény a pomníky asi skrývá.

Také na našem rokolském hřbitově přibývají kříže. I za nimi najdeme příběhy, které psal život. Jak postupně doprovázím naše staré sestry, stojím většinou bezprostředně při jejich odchodu z tohoto světa. Jsou to chvíle, kdy se nás dotýká věčnost. Věřím, že jako po podzimu a zimě přichází v přírodě každý rok jaro, tak že se i po smrti otevírá plnost života s Bohem, vyústění naší pozemské cesty. Svědectví lidí, kteří prožili klinickou smrt to naznačují.

Vezměme na milost náš osobní podzim života – období životní sklizně, vděčnosti, osvobození od mnoha plánů. Je to neopakovatelný čas vyhlížení cíle naší cesty. Vnímání místa, kde nás čeká nejen Bůh, ale i naši příbuzní a známí.

„Máte strach ze smrti?“ zeptal jsem se. Má otázka Matku Terezu překvapila. Na okamžik se mi zadívala do očí, a pak se nahlas rozesmála. „Ne, vůbec,“ prohlásila. „Umřít znamená vrátit se domů. Copak máte strach vrátit se domů ke svým drahým? Okamžik smrti nedočkavě očekávám. Tam nahoře najdu Ježíše a všechny lidi, kterým jsem se v tomto životě snažila dát lásku. Budou tam všichni lidé, kteří mi na této zemi byli drazí. Takže to bude nádherné setkání, nemyslíte?“ Oči se jí při těch slovech třpytily překvapivým klidem a štěstím. (z knihy Matka chudých)

Napsala: sestra Václava

Vzpomínka na mé rodiče

Ráda bych na stránkách tohoto časopisu zavzpomínala na své rodiče, které jste všichni tady dobře znali. Nechci tady vzpomínat na jejich poslední roky, které nebyly zrovna jednoduché pro ně ani pro ostatní, protože oba byli velmi nemocní. Ráda bych zavzpomínala na to, jak hezky se s nimi žilo, jak báječní to byli lidi, rodiče, prarodiče, sousedi atd.....

Naši se poznali díky tomu, že oba nastoupili po základní škole do zemědělské školy v Dobrušce a později i v Opočně. Krátce poté spolu protancovali celé taneční, ale zatím byli pouze kamarádi, chodit spolu začali až po nějaké době. Když mamka řekla své mamince (mé milované dolské babičce), s kým chodí, babička prý spráskla ruce a řekla: „Ty ses zbláznila, hoch ze statku.“ Oba se tomu vždycky smáli, protože táta nebyl hoch ze statku. Prarodiče byli chalupníci a děda si v Bohdašíně postavil slepičárnu. (Taky se mi děti smály, že bydlím u slepic). Oba měli celoživotního koníčka zvířata a hospodaření, oba to milovali a žili tím. Na rozdíl ode mě.

Nejdřív jsem se jim narodila já a o necelé tři roky později moje sestra. Táta si moc přál syna, bohužel mu nebylo přáno. Třetí dítě už mamky zdravotní stav nedovolil. Naši hospodařili, v létě se hlavně sušilo seno, pracovalo se na zahrádce a okolo zvířat. Seno a zahrádka mě docela bavilo, ale zvířat jsem se bála. Husy i kohout mě honili, sáhnout pod slepici pro vejce, to byla noční můra a jít vykdat býkům? Ani za nic. Ještě tak králíkům dát krmení, to jediné. Radši jsem vyprala, vyžehlila, umyla nádobí, vyleštila sklo než jít kolem zvířat. Tak jsme to měli docela rozdělené, já udržovala pořádek doma. V dětství i v pubertě jsem měla nejvíce ráda, když přijely na víkend nebo prázdniny sestřenky. Iva i Magda z Prostějova a Dana z Dobrušky. Byly jsme podobně staré, takže jsme si skvěle rozuměly. Přidaly se k nám ještě obě Jany – Novotná a Pensimusová a byla z nás fajn parta.

Pokud jsme nemusely sušit nebo něco jiného, tak jsme pořád byly ve vesnici, kde se pořád něco dělo. V létě koupání, schovávaná u zvonice, míčové hry na hřišti, v zimě pekáčování, lyžování, bruslení. Sestřenky k nám taky rády jezdily na holčičí koledu, protože na Moravě neexistuje, tak si to tady pořádně užily. Na klučičí koledu jsme vždy u nás nebo u Jany na půdě vyráběly dědky a Iva většinou lezla vysoko na strom, protože se nebála a věšela je pro kluky. Na klučičí koledu jsme měli takovou tradici doma, že jsme se já, Jitka a sestřenky vždy někde schovaly brzo ráno a táta nás pak hledal. Rok co rok jsme vymýšlely nové a co nejlepší schovky, aby to měl těžké. Bavilo to nás i jeho. Jednou si Jitka s Ivou vlezly do vany, přikryly se duchohou a lebedily si. Já a Magda jsme se schovaly ve včelíně, jenže byl březen, hrozná zima a táta nás hledal víc jak hodinu a my už byly tak zmrzlé, že jsme si pak daly hned horký čaj.

S našima jsme kvůli zvířatům skoro necestovali, ale na jeden výlet si pamatuju. Jeli jsme pod stan do Vrbna pod Pradědem, koupilo se modré velké áčko. Spacáky mamka považovala za zbytečnost, tak jsme v kempu z auta tahali peřiny. Myslím, že jsme docela způsobili pozdvižení. Po jedné noci mamka prohlásila, že už nikdy a jeli jsme do Frenštátu pod Radhoštěm do turistické ubytovny. Byly tam strašně proleželé postele. Třetí noc jsme radši už spali u tety v Domamyslicích u Prostějova.

Mamka byla v životě čtyřikrát v lázních a vždycky to tam protrpěla, moc se jí stýskalo po tátovi, po nás a po zvířatech. Pokaždé prohlásila, že už ji nikam nedostaneme. Poslední pobyt v lázních byl v Jeseníkách, dovezli jsme ji tam, přivezli zpátky, jednou jsme ji tam navštívili a napsali jsme jí 18 dopisů a přesto to tam probřečela.

Tátu by asi cestování docela bavilo, ale mamka na to nebyla a ještě to nešlo kvůli zvířatům. Ale když jsme byly s Jitkou už větší, tak nás táta začal brát občas na výlety s JZD a to bylo moc fajn.

Jeli většinou chlapi, (protože ženy se doma staraly o hospodářství) a děti – nebo spíš už pubertální mládež. Takže v autobuse vpředu seděli chlapi a kecali, vzadu omladina řádila. Bývala to super parta. Co si pamatuju, tak Jirka Jakubský, Iva a Libor Hladíkovi, Radka Voborníková z

Chlístova, Jana a Ilona Novotné a další. Viděli jsme vždycky nějaké památky a pak se jelo na ubytování, kde chlapi šli na pivo a my někam vyrazili. Pamatuju si na pobyt v Horní Blatné, kde jsme se dali do řeči s místními kluky a ti nás pozvali na procházku, že tam v lese mají zajímavost Vlčí jámy, kde je celý rok sníh. Tak jsme s nimi šli a najednou jsme se před lesem začali bát, jestli nám ti kluci něco neprovedou. Ale ne, chtěli nám fakt ukázat ty Vlčí jámy. Taky jsme s tatškou byli asi dvakrát v Německu, v Drážďanech, v Berlíně, v Postupimi a v Karl-Marx- Stadu (hrozný název, teď je to tuším Chemlinz). Tam se dal často ukecat a tak jsme nakupovali a dovezli si domů hezké věci.

Nejhezčí výlet byl taky od JZD a byl to letecký poznávací zájezd na 12 dní do tehdy ještě Sovětského svazu do Leningradu, Rigy a Moskvy. Na to ráda vzpomínám, protože jsem viděla Ermitáž, leningradské bílé noci, otvírání mostů na Něvě, Rigu – krásné město plné věží, poprvé jsem taky viděla moře (Balt u Rigy). Z Leningradu jsme do Rigy jeli celou noc vlakem a pak zase z Rigy celou noc vlakem do Moskvy. Tam mne nejvíc uchvátil Kreml.

Bydleli jsme v krásných hotelech, jídla bylo v hotelu mraky, ale když jsme se šli projít, tak obchody byly dost prázdné. Poslední den pobytu se tatškovi udělalo špatně, tak ho odvezla rychlá do nemocnice. Byl v plánu obchodní dům Gum, ale my dvě s Jitkou radši zůstaly na hotelu kdyby tatka volal (mobily nebyly). Tatka opravdu zavolal a celý nešťastný, že si ho tam chtějí nechat a co má dělat, když další den odlétáme a že se s nimi nedomluví. Tak jsem prodala poslední punčocháče (v hotelu pokojské koupily silonky, co kdo měl). Za získané ruble jsem si sehnala taxík a jela do nemocnice za ním. Rusky jsem uměla dobře (chvíli po maturitě), tak jsem domluvila, že ho pustí na revers, akorát ho tam nechali do večera na pozorování. Tak jsem tam pomáhala převlékat postele, dostala jsem tam večeři a pak nás sanitka dovezla do hotelu. Doktoři se divili, jak to že tatka neumí moc rusky a já jo, tak jsem vysvětlovala, že on mluvil naposledy před třiceti lety ve škole, kdežto já mám pár měsíců po maturitě.

Po návratu mamka prohlásila, že už ho nikam nepustí, aby se mu nic nestalo. Jak u nás bývala kupa sestřenic a kamarádek, tak pak za námi chodili i kluci, bývalo nás v pokoji i 12, 14, 16. Nejradši jsme hráli „vadí, nevadí“ nebo na „tichošlápka“. To se mamka chodila ptát, co děláme, že se klepe celý barák. Mamka, jak byla pohostinná a pořád pekla a vařila, tak upekla pekáč buchet, ten zmizel za 5 minut, tak šla zadělávat na další. Byly to krásné roky.

Hlavně naši nám věřili a všude nás pustili – na zábavy, do kina – ale museli jsme dodržet čas návratu a ukázat se, že jsme v pořádku zpátky. To jsem si na nich cenila, tu důvěru, a tak by mě ani nenapadlo tu důvěru zklamat. A takhle jsme to měly všechny. Taky jsem byla jediná z kamarádek, komu táta půjčoval auto, když jsme udělaly řidičák, tak jsem pak dělala taxík ze zábav. No, někdy se nás do auta vlezlo i osm. No samozřejmě, taky naši všechno nevěděli, to by ani nebylo normální. A občas se něco dozvěděli od zvědavých sousedek, třeba nějaké noční toulání po vesnici, nebo když jsem stála s cigaretou u hospody v Ohnišově, tak to mamka věděla ještě dřív, než jsem dojela domů. Okolo jel totiž autobus a tam seděla paní Kačerová Máňa. Ale to už patří k životu na vesnici.

Každopádně díky svým rodičům jsem měla skvělé a láskyplné dětství a dospívání a díky jejich toleranci a důvěře i spoustu zážitků s vrstevníky. Neseděla jsem doma, žila jsem.

Když se sestra vdala a odstěhovala, tak jsme se s Ivošem rozhodli u našich zůstat, aby nebyli sami, i když původně to náš plán nebyl. Ale nelitovali jsme, naše děti měli díky našemu rozhodnutí pořád poblíž tu nejlepší babičku a dědu, jaké si mohli přát. My pomohli rodičům, oni nám s dětmi a bylo to tak fajn.

No a nakonec jsme tady s Ivošem sami, je to zas nová životní etapa a musíme to tak brát. Každopádně moji rodiče pořád budou v mém srdci a vzpomínkách.

napsala: Hanka Matějčková

Ve čtvrtém čtvrtletí letošního roku oslaví významné životní výročí naši spoluobčané:

12. říjen	pan Vladimír Špůr	Bohdašín	85 let
24. říjen	pan Jan Flídr	Bohdašín	82 let
29. říjen	pan Josef Kačer	Bohdašín	88 let
1. prosinec	paní Vlasta Dyntarová	Bohdašín	88 let
6. prosinec	paní Eva Smažíková	Bohdašín	75 let
27. prosinec	paní Dagmar Syrovátková	Vanovka	70 let

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

zpracovala: Jana Petrů

Přejeme všem občanům Bohdašína, Rokole, Vanovky i Bydla pohodový podzim a zimu, dobrou náladu a hlavně pevné zdraví.

Redakce

Toto číslo bylo vydáno 1. 11. 2024 v počtu 100 ks.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalších novin můžete odevzdávat na OÚ, nebo na petru.jana.29@seznam.cz.

Zasílání informací formou SMS

Znovu bychom chtěli požádat obyvatele a chalupáře, kteří nejsou v obecním sms-kovém systému a nechodí jim zprávy s děním z vesnice, aby se přihlásili na odkazu:

<https://www.bohdasin.cz/informacni-sms>

Na stránce zadáte mobilní telefonní číslo a jméno. Poté zaškrtnete, že chcete odbírat zprávy obecního úřadu a potvrzení. Pak kliknete na ikonu: „Přihlásit se k odběru“. A je to!

Hodně vás už podepsalo papír se souhlasem a již jsou přihlášení.

Ale stále vás je spousta nezaevidovaných.

Chtěli bychom tento systém začít používat i ohledně vodovodu. Proto by bylo vhodné, aby v systému byl vždy někdo z každého objektu-domu.

Kdo nemá možnost se přihlásit sám přes internet, tak se ozvěte panu starostovi, nebo mě a vyřešíme to společně.